

**КИЇВСЬКА МУНІЦИПАЛЬНА АКАДЕМІЯ МУЗИКИ
і.м. Р.М. ГЛІЄРА**

**ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор КМAM і.м. Р.М. Глієра**

О.Й. Злотник

**В И М О Г И
ДЛЯ ВСТУПНИКІВ**

**Культура і мистецтво 02
Музичне мистецтво 025**

**Вступні вимоги з фахових випробувань
для абітурієнтів на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня**

«МОЛОДШИЙ СПЕЦІАЛІСТ»

(денна форма навчання)

СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ:

**«ФОРТЕПІАНО»,
«ОРКЕСТРОВІ СТРУННІ ІНСТРУМЕНТИ»,
«ОРКЕСТРОВІ ДУХОВІ ТА УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ»,
«НАРОДНІ ІНСТРУМЕНТИ»,
«СПІВ (АКАДЕМІЧНИЙ, НАРОДНИЙ)», «СПІВ (ЕСТРАДНИЙ)»,
«ХОРОВЕ ДИРИГУВАННЯ»,
«ТЕОРІЯ МУЗИКИ»,
«МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО ЕСТРАДИ»**

ОКР «МОЛОДШИЙ СПЕЦІАЛІСТ»
(денна форма навчання)
Спеціалізація «НАРОДНІ ІНСТРУМЕНТИ»

ТВОРЧИЙ КОНКУРС

ЕТАП 1: Виконання сольної програми з фаху

Творчий конкурс оцінюється за 200-бальною шкалою оцінювання на основі повної загальної середньої освіти. Творчий конкурс оцінюється за 12-бальною шкалою оцінювання на основі базової загальної середньої освіти.

Клас бандури

Технічна підготовка:

1. Грати мажорні і мінорні гами до двох дізів і бемолів правою та лівою руками разом в помірному темпі такими ритмічними угрупованнями: 1-I, 1-2, 1-3, 1-4, 1-5; тризвуки головних ступенів тональностей та їх обернення; арпеджіо мале, велике, ламане; штрих-стакато.

2. Один-два етюди на різні види техніки.

Прийоми гри: щипок, удар, флажолети, тремоло однієї ноти.

3. Читання з листа - рівень складності відповідає вимогам III класу ДМШ (Збірник «Бандура» III клас. Упорядник М. Гвоздь. Київ, «Музична Україна», 1980).

Художня підготовка (твори):

1. Один твір з елементами поліфонії.

2. Один твір крупної форми.

3. Один оригінальний твір.

4. Два вокальні твори, різні за характером.

Приблизна програма

Й.С. Бах. Сарабанда сі мінор.

/«Взяв би я бандуру», випуск 10/.

Й.С. Бах. Куранта Соль мажор.

/Педагогічний репертуар бандуриста. Випуск 11. Упорядник А. Омельченко/.

Г.Ф. Гендель. Чакона ре мінор.

/Педагогічний репертуар бандуриста. Випуск 11. Упорядник А. Омельченко/.

К. М'ясков. Варіації на тему: «Якби мені черевики».

/Бібліотека бандуриста. Випуск 15. Упорядник С.Башган. Київ, 1960/.

В. Сазонов. Варіації на тему російської народної пісні «Метелиця».

С. Башган. Обробка української народної пісні «І шумить, і гуде».

/Бібліотека бандуриста. Випуск 18. Київ, 1962/.

С. Башган. Експромт.

/Репертуар бандуриста. Випуск 9./.

М. Дремлюга. Лірична пісня.

/«Взяв би я бандуру». Випуск 4./.

Клас балалайки

Технічна підготовка:

I. Гама мажорні та мінорні до 2 знаків на струні «ля» з переходом на струну «мі». Гра одноголосних гам ритмогрупами по 2,3 - 4 ноти на акцент.

Прийоми гри: бряцання, подвійний щипок, гітарні прийоми, дріб (велика та мала), тремоло.

Штрихи: при грі тремоло подвійними нотами - стакато, легато, маркато.

Арпеджіо: тонічне, субдомінантне, домінантне.

II. Один - два етюди на різні види техніки, наприклад: Н. Чайкін. Етюд; А. Шалов. Етюд-тарантела; Ю. Блінов. Збірник «40 етюдів».

Художня підготовка (твори):

1. Один твір крупної форми, наприклад:
Г. Гендель. Allegro із Сонати для скрипки G-dur, I ч.
Б. Барчунов. Концерт, II та III частини.
Г. Камалдінов. Сюїта та народні теми (4 частини).
2. Один твір кантиленного характеру або обробка народної пісні, наприклад:
Ф. Шуберт. Серенада.
В. Андрєєв. Вальси.
А. Шалов. «Волга - реченька глибока».
О. Незовибатько. «Гречанинка і козачок».
3. Оригінальний або віртуозний твір, наприклад: Є. Авксентьєв. Юмореска; В. Андрєєв. Полонез.
С. Рахманінов. Італійська полька.
Й. Брамс. Угорські танці, № 2, 5.
4. Читання з листа творів, наприклад: Хрестоматія балаласчника 3-5 кл. Вип. I, упорядник В. Глейхман. М., 1972 р.

Клас домри

1. Дві гами (мажорна та мінорна) до 2-х знаків в 2 та 3 октави - різноманітними динамічними відтінками, репетиції від 2 до 7 нот включно; ритмогрупи № 2-7; нот різними штрихами; арпеджіо 3-х видів.
2. Один-два етюди на різні види техніки /наприклад: М.Шелест, М. Білоконєв - Етюди для домри, 5 кл.; Ф. Вольфарт - Етюди для скрипки; М.Ф.Мазас - Із. Етюди для скрипки/.
3. Твір крупної форми /наприклад: А. Вівальді - Концерт ля мінор, ре мінор, Соль мажор - Іч.; А. Комаровський - Концерти № 2, 3; Ф.Зейц - Концерт № 1,2/.
4. Два різнохарактерних твори (один - кантиленного характеру, другий - оригінальний або віртуозний) /наприклад: Л. Боккеріні. Менует; К. Бом. Безперервний рух; Г. Верьовка. Лірична пісня; М. Вериківський. «Українська сюїта» - одна із 2-х пісень; В. Гомоляка. 10 п'єс для скрипки/.
5. Читання з листа, наприклад із збірки: Домра 3 кл. ДМШ, упор. М. Белоконов. А. Григоренко, М. Шелест, К., 1989 р.

Клас гітари

Технічна підготовка

1. Гама в обсязі 1-2 октав до 2-х знаків різними ритмічними малюнками (дуолі, тріолі, квартолі, квінтолі).
2. Один-два етюди на різні види техніки, складністю за V кл. ДМШ.

Художня підготовка:

1. Поліфонічний твір (наприклад, дві-три частини з сюїт Р. де Віве, І. Ронкаллі, Х. Персел).
2. Твір крупної форми (наприклад, сонати, сонатини Ф. Карулі, М. Каркассі, Ф. Моліно та ін.), а також рондо, фантазії.
3. Дві різнохарактерні п'єси (одна обов'язково українського автора), наприклад: О. Іванов-Крамської. Елегія, Поривання; Л. Грабовський. Прелюд, Ноктюрн та ін.
4. Читання з листа, наприклад, творів із збірки «Шестиструнна гітара», 3 кл. ДМШ, упор. М. Михайленко, К., 1984 р.

Клас цимбал

Технічна підготовка:

1. Гама мажорні та мінорні до 2-х знаків, одноголосні.
Гама одноголосні ритмогрупами по 2,3,4 ноти на акцент.
Прийоми гри: удар, тремоло, піццікато з педаллю та без педалі в повільному темпі.
Штрихами: стакато, легато, маркато.
Арпеджіо: тонічне, субдомінантне, домінантне.
2. Один-два етюди на різні види техніки, наприклад: О. Незовибатько. Етюд Соль-мажор, Етюд Фа мажор.

Художня підготовка:

1. Один твір крупної форми, наприклад:
А. Вівальді Концерт ля мінор для скрипки з фортепіано I-III ч.;
Г. Гендель АLEGRO з сонати Фа мажор для скрипки з фортепіано;
А. Кореллі Ларго та Алеманда;
І. Міський П'еса на буковинські теми.
2. Один твір кантиленного характеру або обробка народної пісні, наприклад:
О. Незовибатько «Гречанинка і козачок»;
Д. Полічук Український народний танок «Метелиця»;
В. Мунтяну Обробка української народної пісні «Пливе човен».
3. Оригінальний або віртуозний твір, наприклад:
Й. Брамс Угорський танець № 2;
С. Рахманінов Італійська полька;
О. Незовибатько Концертна полька;
4. Читання з листа.

Клас флейти - сопілки

Технічна підготовка:

1. Гра в обсязі 2-х октав гам до 2-х знаків: одна мажорна, одна мінорна, арпеджіо.
Штрихи: легато, стакато.
Ритмогрупи: від 2-х нот на акцент до 4 на акцент з використанням штрихів легато й стакато.
2. 1-2 етюди на різні види техніки, наприклад:
Б. Тривно. Етюд № 2;
Г. Гарібальді. Етюд № 26;
М. Платонов. Етюд № 28.

Художня підготовка:

1. Один твір крупної форми, наприклад:
Г. Гендель. Соната № 7 I та 2 ч. або 3 та 4 ч.
Й. Бах. Партита ля мінор з 1-3 ч.
2. Кантилена або обробка, наприклад:
Ф. Шуберт. Серенада для флейти.
Сен-Санс. Лебідь (для скрипки).
Б. Лятошинський. Старовинний танок (переклад для флейти).
3. Оригінальний або віртуозний твір, наприклад:
Молдавський танок «Бегугу», обр. М. Алейнікова.
Й.С. Бах. Скерцо із сюїти сі мінор.
4. Читання з листа, наприклад, творів із збірки «Хрестоматія для флейти», 1-3 кл. ДМШ, К., 1990.

Клас баяна, акордеона

Технічна підготовка:

1. Гама мажорні на 2-3 октави основними штрихами до 3-х знаків (двома руками).
Арпеджіо мажорні. Акорди.
Мінорні гама одноголосні (по можливості).

Мажорні гами терціями (по можливості).

2. Один-два етюди на різні види техніки.

Художня підготовка:

1. Один поліфонічний твір (двоголосні інвенції Й.С. Баха та ін.).

2. Один твір крупної форми (по рівню складності не нижче V кл. ДМШ), наприклад, сонатини Кулау, Чимароза, Гайдна, Яшкевича, Дербенко та ін.

3. Один твір кантиленного характеру.

4. Один твір з елементами віртуозності, побудований на народному мелосі, чи оригінальний (не нижче рівня складності V кл. ДМШ).

5. Читання з листа, наприклад, творів: Баян, 3 кл. ДМШ, упор. М. Корецький, Д. Алексеєв, К., 1976.

ЕТАП 2: Сольфеджіо (диктант та усно)

Творчий конкурс оцінюється за 200-бальною шкалою оцінювання на основі повної загальної середньої освіти. Творчий конкурс оцінюється за 12-бальною шкалою оцінювання на основі базової загальної середньої освіти.

1. Написати одноголосний диктант у мажорній або мінорній тональності у розмірі 2/4, 3/4 або 4/4 протягом 30 хвилин з 10 програвань. Ладо-інтонаційні труднощі – мажор натуральний, гармонічний або сполучення 3-х видів мінору, нескладні стрибки вгору та вниз, рух по звуках акордів. Ритмічні труднощі: ноти з крапкою; шістнадцяті у різних ритмічних групах, паузи.

2. Інтонаційні вправи (спів):

а) гами – мажорні (натуральна та гармонічна) та мінорні (3-х видів) до 4-х знаків;

б) окремих ступенів в тональності та розв'язання нестійких ступенів;

в) інтервалів – в обсязі октави від звука вгору та вниз;

г) характерних інтервалів – зб.2 та зм.7 у гармонічному мажорі та мінорі та тритонів – зб.4 та зм.5 – у натуральному та гармонічному мажорі та мінорі з розв'язанням. Ті ж інтервали від звука з розв'язанням в тональностях мажору та мінору – вгору та вниз;

д) акорди – в тональності: тризвуки головних ступенів та їх обернення; зменшені тризвуки з розв'язанням, D₇ та його обернення, вводні септакорди, всі з розв'язанням – вгору та вниз.

е) акорди – від звука – мажорні та мінорні тризвуки та їх обернення; зменшений тризвук з розв'язанням; D₇ та його обернення, вводні септакорди з розв'язанням в тональностях мажору та мінору.

3. Слуховий аналіз (з 2-х програвань):

а) мажорних (2-х видів) та мінорних (3-х видів) ладів у звукорядах, тетрахордах;

б) окремих ступенів у ладу;

в) інтервалів (по 2-3);

г) акордів (по 2-3).

4. Спів з нот:

мелодії з тактуванням у розмірі 2/4, 3/4 та 4/4. Інтонаційні та ритмічні труднощі - відповідно диктанту (розділ 1).

Крім того, абітурієнт повинен знати теоретичний матеріал в обсязі та якості, які є необхідними для володіння передусім практичними навичками в побудові, розв'язанні, визначенні, переліку назв тих чи інших музичних елементів тощо. Крім того, слід показати обізнаність у літерному позначенні нот, назвах октав, темпів та деяких прийомів виконання (італійською мовою), а також нот у басовому ключі.